

องค์การสุรา
กรมสรรพสามิต

LIQUOR DISTILLERY
ORGANIZATION

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตขององค์การสุรา กรมสรรพสามิต
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

กองนโยบายและแผน
องค์การสุรา กรมสรรพสามิต

สารบัญ

คำนำ.....	3
1. ความเป็นมาและความสำคัญ	4
2. วัตถุประสงค์การบริหารจัดการความเสี่ยง	4
3. เป้าหมายการบริหารจัดการความเสี่ยง	5
4. ปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต.....	5
5. ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	5
6. นิยามที่เกี่ยวข้องกับการประเมินความเสี่ยงการทุจริต.....	6
7. ประเภทความเสี่ยงทุจริต	6
8. กระบวนการ/โครงการที่ต้องทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	7
9. แนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริตประจำปีงบประมาณ 2567	8
9.1 การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต.....	8
9.2 การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต.....	9
10. การประเมินความเสี่ยงการทุจริตประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567	10
11. แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567	13

คำนำ

เหตุการณ์ความเสี่ยงด้านการทุจริตเกิดแล้วจะมีผลกระทบทางลบ ซึ่งปัญหามาจากสาเหตุต่าง ๆ การป้องกันการทุจริต คือการแก้ไขปัญหาการทุจริตที่ยั่งยืน ซึ่งเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบพนักงานและผู้บริหารทุกคน และเป็นเจตจำนงของทุกองค์กรที่ร่วมต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ อันเป็นวาระเร่งด่วนของรัฐบาล การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ในองค์กร จะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งได้ว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้ โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

องค์การสุรา กรมสรรพสามิต เป็นหน่วยงานรัฐวิสาหกิจภายใต้สังกัดกระทรวงการคลัง ซึ่งได้มีการดำเนินการประเมินความเสี่ยงการทุจริตที่อาจเกิดขึ้นจากโครงการ การดำเนินงาน หรือการปฏิบัติงานของพนักงานและผู้บริหาร โดยมีสาเหตุที่อาจเกิดขึ้นจากการขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม เหตุการณ์ความเสี่ยงด้านการทุจริตที่จะมีผลกระทบทางลบ โดยวิเคราะห์ประเด็นที่อาจเกิดการทุจริตตามหลักการควบคุมภายในองค์กรตามมาตรฐาน COSO 2017 (Committee of Sponsoring Organization 2017) เพื่อประกอบการควบคุม เฝ้าระวังและตรวจสอบการก่อการทุจริตภายในขององค์การสุราฯ

เพื่อให้ควบคุม เฝ้าระวังและตรวจสอบ มิให้เกิดการทุจริตประพจน์มิชอบได้ องค์การสุราฯ จึงได้ดำเนินการประเมินความเสี่ยงในองค์กรขึ้น เพื่อให้หน่วยงานมีมาตรการ ระบบหรือแนวทางในการบริหารจัดการ ความเสี่ยงการทุจริตของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

กองนโยบายและแผน
องค์การสุรา กรมสรรพสามิต

1. ความเป็นมาและความสำคัญ

ตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ (พ.ศ. 2561-2580) แผนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ (ฉบับปรับปรุง) ผลักดันให้ภาครัฐที่มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ มีการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลและหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในทุกระดับ มีวัฒนธรรมแยกแยะประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวมของบุคลากรภาครัฐให้เกิดขึ้น รวมทั้งสร้างจิตสำนึกและค่านิยมให้ทุกภาคส่วนตื่นตัวละอายต่อการทุจริตประพฤติมิชอบทุกรูปแบบ มีส่วนร่วมต่อต้านการทุจริต จะเป็นปัจจัยที่สำคัญในการขับเคลื่อนประเทศไทยไปสู่การบรรลุวิสัยทัศน์ "ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง" ในปี 2580 ได้กำหนดให้ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (ศปท.) ดำเนินการวางระบบการประเมินความเสี่ยงต่อการทุจริต ประพฤติมิชอบในสวนราชการเป็นประจำทุกปี และรายงานผลการปฏิบัติตอบผู้บังคับบัญชาหรือตามระยะเวลาที่กำหนด

ดังนั้น เพื่อให้เป็นการขับเคลื่อนการประเมินความเสี่ยงการทุจริตอย่างเป็นระบบและสามารถนำไปสู่ผลสัมฤทธิ์และเป็นเครื่องมือหนึ่งในการยกระดับดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (ป.ป.ท.) จึงได้พัฒนาแนวทางการดำเนินการเพื่อวางระบบการประเมินความเสี่ยงต่อการทุจริตประพฤติมิชอบในสวนราชการขับเคลื่อนผ่านศูนย์ป้องกันและปราบปรามการทุจริตในแต่ละกระทรวง โดยสำนักงาน ป.ป.ท. ได้เริ่มและขับเคลื่อนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 เป็นต้นมา โดยมีกรอบแนวความคิดที่ใช้ควบคู่กับการบริหารจัดการองค์การที่เชื่อว่าสามารถนำไปสู่การลดการทุจริตประพฤติมิชอบและนำพาหน่วยงานไปสู่การเป็นหน่วยงานใสสะอาดเป็นที่ยอมรับ ตามหลักธรรมาภิบาลที่ดี (Good Governance) ซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญในการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพโปร่งใสและน่าเชื่อถือโดยเฉพาะหลักการควบคุมการทุจริตคอร์รัปชัน (Corruption Control) คือ ไม่กระทำและไมสนับสนุนการทุจริต พร้อมทั้งรวมมือกันควบคุมไม่ให้เกิดการทุจริตในองค์กร ซึ่งเป็นตัวชี้วัดหนึ่งในการวัดสภาวะธรรมาภิบาล (The Worldwide Governance Indicators (WGI)) ทั้งนี้ การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันองค์กรในระดับหนึ่งว่าการดำเนินการขององค์กร มีการควบคุมการทุจริต เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้ เพื่อสร้าง ความโปร่งใส มุ่งเน้นการสร้างนวัตกรรมและมาตรการในการต่อต้านการทุจริตที่มีประสิทธิภาพและเท่าทัน ต่อพลวัตของการทุจริต หากการประเมินความเสี่ยงการทุจริตขององค์การสุรา มีประสิทธิภาพจะส่งผลให้ปัญหาการทุจริตลดลง ลดความสูญเสียทางงบประมาณที่เกิดขึ้น ลดการดำเนินคดี เสริมสร้างภาพลักษณ์ขององค์กรและยกระดับดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) เนื่องจากคะแนน CPI นั้น เป็นการสะท้อนภาพลักษณ์การทุจริตของหน่วยงานภายในประเทศไทย

2. วัตถุประสงค์การบริหารจัดการความเสี่ยง

มาตรการป้องกันการทุจริตสามารถจะช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่บุคลากรขององค์กรถือเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้ การนำเครื่องมือประเมิน ความเสี่ยง

มาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มี การทุจริต หรือในกรณี ที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิดโอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้น ก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการ ำเครื่องมือประเมินความเสี่ยง มาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการ ป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

วัตถุประสงค์หลักของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต : เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐ มีมาตรการ ระบบหรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งเป็นมาตรการ ป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

3. เป้าหมายการบริหารจัดการความเสี่ยง

3.1 ผู้บริหารและบุคลากรมีความรู้ความเข้าใจเรื่องการบริหารจัดการความเสี่ยง เพื่อสามารถ นำไปใช้ในการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์และแผนพัฒนาท้องถิ่นซึ่งมีความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์และภารกิจ ขององค์การสุรา กรมสรรพสามิต

3.2 จัดให้มีระบบการบริหารที่ดีและเป็นไปอย่างมีระบบและมีองค์ประกอบหลักของการบริหาร จัดการความเสี่ยงที่ดีและครบถ้วน

3.3 สามารถนำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงไปใช้ในการบริหารงานที่รับผิดชอบ

4. ปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต

4.1 วัฒนธรรมหรือความเชื่อของสังคมที่ถูกหล่อหลอมหรือสั่งสมมาตั้งแต่อดีต เช่น ของฝาก ของขวัญ ค่าตอบแทน

4.2 สังคมแบบอุปถัมภ์เกื้อกูล ไม่ได้ยึดหลักการ ระบบ หลักเกณฑ์ และความถูกต้อง

4.3 แรงกดดันส่วนตัว เช่น รายได้ไม่พอใช้จ่าย ภาระหนี้สิน

4.4 ขาดการควบคุมที่มีประสิทธิภาพ เช่น กฎหมายที่หย่อน การมอบอำนาจบุคคลหนึ่งมากเกินไป

5. ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

องค์การสุรา กรมสรรพสามิต ตระหนักถึงความสำคัญของการประเมินความเสี่ยงและการจัดการ ความเสี่ยงขององค์กร จึงได้จัดทำ การประเมินความเสี่ยงทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้อง ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ.2567 ได้ปรับปรุงแนวทางการประเมินความเสี่ยงและการจัดการความเสี่ยงให้สอดคล้องและเป็นไปตามแนว ทางการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การสุราฯ เพื่อให้การบริหารความเสี่ยงการทุจริตประเด็นที่เกี่ยวข้อง ครบถ้วนทุกด้านและเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 การประเมินความ เสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานขององค์การสุราฯ ประกอบด้วยประเด็นดังต่อไปนี้

5.1 การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของ ทางราชการ พ.ศ.2558

5.2 การใช้อำนาจตามกฎหมาย/ การให้บริการตามภารกิจ

5.3 การจัดซื้อจัดจ้าง

5.4 การบริหารงานบุคคล

6. นิยามที่เกี่ยวข้องกับการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ศัพท์เฉพาะ	คำอธิบาย
ความเสี่ยง (Risk)	เหตุการณ์ที่มีความไม่แน่นอนและมีความเป็นไปได้ที่อาจเกิดขึ้น
ทุจริต	การใช้อำนาจรัฐในทางที่ผิด การดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต และประพฤติมิชอบและการรับสินบน หรืออาจการก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงานในอนาคต
ความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk)	การดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบ หรืออาจก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงานในอนาคต
ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	เป็นขั้นตอนในการค้นหาว่ามีรูปแบบ หรือเหตุการณ์ที่อาจจะความเสี่ยงการทุจริตในอนาคต
โอกาส (Likelihood)	โอกาสหรือความเป็นไปได้ที่เหตุการณ์อาจเกิดขึ้นในอนาคต
ผลกระทบ (Impact)	ผลกระทบจากเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น ทั้งที่เป็นตัวเงินหรือไม่เป็นตัวเงิน
ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)	คะแนนรวมที่แสดงให้เห็นถึงระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต ที่เป็นผลจากการประเมินความเสี่ยงการทุจริต จาก 2 ปัจจัย คือ โอกาสเกิด (Likelihood) และผลกระทบ (Impact)
ผู้รับผิดชอบความเสี่ยงการทุจริต (Risk Owner)	ผู้ปฏิบัติงานหรือรับผิดชอบ กระบวนการหรือโครงการ

7. ประเภทความเสี่ยงทุจริต

ด้านที่ 1 ด้านการอนุมัติ อนุญาต	การให้บริการด้านการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558
ด้านที่ 2 การใช้อำนาจตามกฎหมาย / การให้บริการตามภารกิจ	- การใช้อำนาจตามกฎหมาย คือ อำนาจที่ได้มาจากการดำรงตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่ง โดยกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับที่มีการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติในทางมิชอบ - การให้บริการตามภารกิจตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558
ด้านที่ 3 ด้านการจัดซื้อจัดจ้าง	- โครงการที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณในปีที่ทำการประเมินของทุกประเภทงบประมาณได้แก่ งบดำเนินงาน งบลงทุน งบรายจ่ายอื่นงบเงินอุดหนุนหรือเงินที่ได้รับ การสนับสนุน จากหน่วยงานอื่น งบกลาง เงินนอกงบประมาณ และโครงการที่จ่ายขาดจากเงินสะสมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ฯลฯ - ไม่รวมโครงการที่หน่วยรับงบประมาณได้รับการจัดสรรงบประมาณจากสำนักงบประมาณ รายการในงบลงทุน วงเงินตั้งแต่ ๕๐๐ ล้านบาทขึ้นไปที่มีการจัดซื้อจัดจ้าง เฉพาะส่วนราชการระดับกรมหรือเทียบเท่า และรัฐวิสาหกิจ
ด้านที่ 4 ด้านการบริหารงานบุคคล	การให้บริการด้านการบริหารงานบุคคล ที่เป็นกระบวนการปฏิบัติงานที่ดำเนินงานร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายในและภายนอกองค์กร

8. กระบวนการ/โครงการที่ต้องทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

กระบวนการ/โครงการ ที่ต้องทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริตการประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 มีรายละเอียด ดังนี้

ประเภทที่	รายละเอียด
1	หน่วยงานระดับกรม/เทียบเท่า : ให้ทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ตามที่สำนักงาน ป.ป.ท. กำหนด จำนวน 1 กระบวนการ/โครงการ เพียงอย่างใดอย่างหนึ่ง
2	รัฐวิสาหกิจ : ให้ทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต โครงการจัดซื้อจัดจ้าง งบประมาณ ปี พ.ศ. 2567 ที่มีวงเงินสูงสุด จำนวน 1 โครงการ
3	องค์การมหาชน : ให้ทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต โครงการจัดซื้อจัดจ้าง งบประมาณ ปี พ.ศ. 2567 ที่มีวงเงินสูงสุด จำนวน 1 โครงการ
4	หน่วยงานอื่น ๆ ของรัฐ : ให้ทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต โครงการจัดซื้อจัดจ้าง งบประมาณ ปี พ.ศ. 2567 ที่มีวงเงินสูงสุด จำนวน 1 โครงการ
5	จังหวัด : จังหวัดที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ให้ทำการประเมินความเสี่ยง การทุจริต โครงการจัดซื้อจัดจ้าง งบประมาณปี พ.ศ. 2567 ที่มีวงเงินสูงสุด จำนวน 1 โครงการ
6	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (กทม. สำนักงานเขต และเมืองพัทยา) (1) กรุงเทพมหานคร ให้ทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต โครงการจัดซื้อจัดจ้าง งบประมาณ ปี พ.ศ. 2567 ที่มีวงเงินสูงสุด จำนวน 1 โครงการ (2) สำนักงานเขตใน กทม. 50 เขต และเมืองพัทยา ให้ทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต กระบวนการให้บริการ ตาม พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของ ทางราชการ พ.ศ. 2558 ให้คัดเลือก 1 กระบวนการ

หมายเหตุ :

- กรณีหน่วยงานทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริตโครงการจัดซื้อจัดจ้างให้ทำการคัดเลือกโครงการจากเงิน
งบประมาณหรือเงินนอกงบประมาณที่มีวงเงินสูงสุด จำนวน 1 โครงการ
- ในการประเมินความเสี่ยงการทุจริตหน่วยงานสามารถถอดบทเรียน (Lesson learned) เรื่องร้องเรียนที่มี
การรายงานข้อร้องเรียนทางวินัย ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 27 มีนาคม 2561 และมติคณะรัฐมนตรี
เมื่อวันที่ 28 มกราคม 2563 หรือคดีการทุจริตประพฤติดมิชอบประกอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต
เพื่อลดโอกาสเกิดซ้ำ
- สำหรับการประเมินความเสี่ยงการทุจริตโครงการจัดซื้อจัดจ้าง ให้แนบรายละเอียดประมาณการ งบประมาณ
โครงการ ในรูป แบบไฟล์ MS Word หรือไฟล์ MS Excel พร้อมรายงานรอบที่ 1 ทุกโครงการ
- กรณีการประเมินความเสี่ยงการทุจริตโครงการจัดซื้อจัดจ้าง ให้หน่วยงานทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต
โครงการที่มีงบประมาณสูงสุด จำนวน 1 โครงการ ถึงแม้จะเป็นโครงการที่เข้าร่วมโครงการข้อตกลงคุณธรรม
(Integrity Pact) หรือโครงการก่อสร้างขนาดใหญ่ CoST (Construction Sector Transparency) หรือโครงการ
ร่วมโครงการร่วมลงทุนระหว่างรัฐและเอกชน (Public Private Partnership : PPP) ก็ให้ทำการประเมินความเสี่ยง
การทุจริต

9. แนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริตประจำปีงบประมาณ 2567

9.1 การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ตามคู่มือด้านการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายใน Work Instruction of Risk Management and Internal Control ของโรงงานไฟ กรมสรรพสามิต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 กำหนดเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินความเสี่ยง ได้แก่ ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ดังนี้

9.1.1 โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)

ระดับความน่าจะเป็นเกิด (Likelihood) พิจารณาจากระยะเวลาที่คาดว่าจะเกิดโอกาสทุจริตภายในระยะเวลา 1 ปี โดยองค์การสุราฯ ได้กำหนดค่าระดับและคำอธิบายระดับความน่าจะเป็นเกิด (Likelihood) เป็น 5 ระดับ

โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)	
5	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นได้สูงมาก แต่ไม่เกิน 4 ครั้งต่อปี
4	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นได้สูง แต่ไม่เกิน 3 ครั้งต่อปี
3	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นไม่เกิน 2 ครั้งต่อปี
2	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นไม่เกิน 1 ครั้งต่อปี
1	เหตุการณ์ไม่น่ามีโอกาสเกิดขึ้น (ไม่เกิดขึ้นเลย)

9.1.2 เกณฑ์ผลกระทบ (Impact)

ระดับผลกระทบ (Impact) พิจารณาจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น หรือคาดว่าจะเกิดเหตุการณ์นั้น ๆ และเมื่อเกิดขึ้นแล้วจะเกิดผลกระทบกับสิ่งต่าง ๆ และความเสียหายที่เกิดขึ้นในด้านการเงิน ด้านภาพลักษณ์ และชื่อเสียงขององค์การสุราฯ ด้านการละเมิดกฎหมาย กฎ ระเบียบ แล้วให้พิจารณาความรุนแรงว่าอยู่ในระดับเท่าใด

ด้านการเงิน (I1)

เกณฑ์ผลกระทบ (Impact)	
5	กระทบต้องงบประมาณตั้งแต่ 2,000,000 บาท ขึ้นไป
4	กระทบต้องงบประมาณตั้งแต่ 1,500,001 - 2,000,000 บาท
3	กระทบต้องงบประมาณตั้งแต่ 1,000,001 - 1,500,000 บาท
2	กระทบต้องงบประมาณตั้งแต่ 500,001 - 1,000,000 บาท
1	กระทบต้องงบประมาณไม่เกิน 500,000 บาท

ด้านภาพลักษณ์และชื่อเสียงขององค์การสุราฯ (I2)

เกณฑ์ผลกระทบ (Impact)	
5	- เกิดความเสียหายต่อรัฐ เจ้าหน้าที่ถูกลงโทษชี้มูลความผิดเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม - เกิดการฟ้องร้องต่อศาล หรือหน่วยงานกำกับดูแล องค์การตรวจสอบทำการตรวจสอบความเสียหายที่เกิดขึ้น
4	- ภาพลักษณ์ของหน่วยงานติดลบเรื่องความโปร่งใส สื่อมวลชน สื่อสังคมออนไลน์ลงข่าวอย่างต่อเนื่องและสังคมให้ความสนใจ - ร้องเรียนต่อสื่อมวลชนและมีการออกข่าว
3	- หน่วยตรวจสอบของหน่วยงาน หรือหน่วยตรวจสอบจากภายนอกเข้าตรวจสอบข้อเท็จจริง - มีการส่งหนังสือร้องเรียนและตั้งคำถามต่อการทำงานโดยไม่ได้รับคำตอบที่ชัดเจน
2	- ปรากฏข่าวลือที่อาจพาดพิงคนภายในหน่วยงาน มีคนร้องเรียน แจ้งเบาะแส - เริ่มมีความกังวลและสอบถามข้อมูล
1	ปรากฏข่าวลือเพียงหน่วยงานภายในองค์กร

ด้านการละเมิดกฎหมาย กฎ ระเบียบ (I3)

เกณฑ์ผลกระทบ (Impact)	
5	ถูกสั่งให้หยุดการดำเนินงาน
4	ถูกฟ้องคดีหรือถูกปรับ
3	ผิดกฎหมาย หรือถูกลงโทษตามระเบียบของหน่วยงาน
2	ได้รับการตักเตือนจากหน่วยงานต้นสังกัด
1	ตรวจพบภายในองค์กร และสามารถแก้ไขได้เอง

9.2 การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

Risk Score					
โอกาสเกิด	ผลกระทบ				
	1	2	3	4	5
5	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
4	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
3	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
2	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง	สูง
1	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง

ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงทุจริต

- ☐ สีเขียว หมายถึง ความเสี่ยงระดับต่ำ
- ☐ สีเหลือง หมายถึง ความเสี่ยงระดับปานกลาง
- ☐ สีส้ม หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูง
- ☐ สีแดง หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูงมาก

10. การประเมินความเสี่ยงการทุจริตประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต (1)	ผลกระทบ	โอกาสเกิด	ระดับของ ความเสี่ยง	มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง สำหรับปี 2567 (2)	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ
1. ประเด็นการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558					
ไม่มี ความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้อง เนื่องจากองค์การสุรา กรมสรรพสามิต ไม่มีภารกิจในการอนุมัติ อนุญาตตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558					
2. การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ (ผลิต จำหน่าย และการให้บริการในการดำเนินกิจการที่เกี่ยวข้องกับองค์การสุรา กรมสรรพสามิต)					
2.1 การใช้อำนาจหน้าที่ในการ เรียกรับสินบนเพื่อเปิดเผยหรือ ใช้ประโยชน์ข้อมูลภายใน	1	3 (I2)	1X3=3 สีเขียว (ต่ำ)	1. กำหนด/ทบทวนนโยบาย มาตรการ และ แนวปฏิบัติเพื่อป้องกันความขัดแย้งทาง ผลประโยชน์ 2. ประกาศนโยบายไม่รับของขวัญและของ กำนัลจากการปฏิบัติงาน 3. เผยแพร่ความรู้ทางด้านกฎหมายและ ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการทุจริต 4. อบรมและให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ จริยธรรมจรรยาบรรณของผู้ปฏิบัติงาน	คณะทำงาน ITA / บค.
2.2 การรับของรางวัลหรือของ กำนัลจากผู้ประกอบการ เพื่อประโยชน์ในการดำเนิน กิจการร่วมกับองค์การสุราฯ	1	3 (I3)	1X3=3 สีเขียว (ต่ำ)	1. กำหนด/ทบทวนนโยบาย มาตรการ และ แนวปฏิบัติเพื่อป้องกันความขัดแย้งทาง ผลประโยชน์ 2. ประกาศนโยบายไม่รับของขวัญและ ของกำนัลจากการปฏิบัติงาน 3. เผยแพร่ความรู้ทางด้านกฎหมายและ ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการทุจริต 4. อบรมและให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ จริยธรรมจรรยาบรรณของผู้ปฏิบัติงาน	คณะทำงาน ITA / บค.
2.3 การเรียกรับผลประโยชน์ ในการพิจารณาอนุมัติโครงการ และงบประมาณ	1	3 (I3)	1X3=3 สีเขียว (ต่ำ)	1. กำหนด/ทบทวนนโยบาย มาตรการ และ แนวปฏิบัติเพื่อป้องกันความขัดแย้งทาง ผลประโยชน์ 2. ประกาศนโยบายไม่รับของขวัญและ ของกำนัลจากการปฏิบัติงาน 3. เผยแพร่ความรู้ทางด้านกฎหมายและ ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการทุจริต 4. อบรมและให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ จริยธรรมจรรยาบรรณของผู้ปฏิบัติงาน	คณะทำงาน ITA / บค.

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตขององค์การสุรา กรมสรรพสามิต

3. การจัดซื้อจัดจ้าง					
3.1 การจัดทำแผนการจัดซื้อจัดจ้างที่ไม่ก่อให้เกิดประโยชน์หรือเกิดการเอื้อประโยชน์ให้กับพ้องพวก	1	1 (I2)	1X1=2 สีเขียว (ต่ำ)	1. อบรมและให้ความรู้ความเข้าใจกับผู้เกี่ยวข้องถึงหน้าที่ในการจัดทำร่าง TOR และผลเสียจากการไม่ปฏิบัติตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง 2. อบรมและให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับจริยธรรมจรรยาบรรณของผู้ปฏิบัติงาน 3. เผยแพร่ความรู้ทางด้านกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวกับการทุจริต	คณะทำงาน ITA / บค. / พส.
3.2 การเสนอแผนการจัดซื้อจัดจ้างไม่เป็นไปตามลำดับขั้นตอน	2	2 (I2)	2X2=4 สีเหลือง (ปานกลาง)	1. อบรมและให้ความรู้ความเข้าใจกับผู้เกี่ยวข้องถึงหน้าที่ในการเสนอแผนการจัดซื้อจัดจ้างที่ถูกต้อง 2. ตรวจสอบกระบวนการให้ถูกต้องครบถ้วนก่อนนำเสนอทุกครั้ง 3. อบรมและให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับจริยธรรมจรรยาบรรณของผู้ปฏิบัติงาน	คณะทำงาน ITA / บค. / พส.
3.3 จัดซื้อจัดจ้างเกินวงเงินที่ได้รับอนุมัติงบประมาณประจำปี	1	3 (I2)	1X3=3 สีเขียว (ต่ำ)	1. อบรมและให้ความรู้ความเข้าใจกับผู้เกี่ยวข้องถึงหน้าที่ในการกำหนดวงเงินในการจัดทำ TOR และผลเสียจากการไม่ปฏิบัติตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง 2. เผยแพร่ความรู้ทางด้านกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง 3. อบรมและให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับจริยธรรมจรรยาบรรณของผู้ปฏิบัติงาน	คณะทำงาน ITA / บค. / พส.
3.5 ขั้นตอนการจัดทำร่างขอบเขตงาน (TOR) มีช่องว่างที่อาจทำให้เกิดการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้าง	1	3 (I3)	1X3=3 สีเขียว (ต่ำ)	1. อบรมและให้ความรู้ความเข้าใจกับผู้เกี่ยวข้องถึงหน้าที่ในการจัดทำร่าง TOR และผลเสียจากการไม่ปฏิบัติตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง 2. เผยแพร่ความรู้ทางด้านกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวกับการทุจริต 3. อบรมและให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับจริยธรรมจรรยาบรรณของผู้ปฏิบัติงาน	คณะทำงาน ITA / บค. / พส.
3.6 เจ้าหน้าที่ใช้ดุลยพินิจในการตรวจสอบความครบถ้วน ของเอกสารไม่เป็นไปตามขอบเขตของงาน (TOR) หรือมาตรฐานที่กำหนดไว้ เพื่อจงใจเอื้อประโยชน์ให้กับคู่ค้าที่ตนรู้จักหรือมีผลประโยชน์ร่วม	1	3 (I1)	1X3=3 สีเขียว (ต่ำ)	1. อบรมและให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับจริยธรรมจรรยาบรรณของผู้ปฏิบัติงาน 2. เผยแพร่ความรู้ทางด้านกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวกับการทุจริต	คณะทำงาน ITA / บค. / พส.

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตขององค์การสุรา กรมสรรพสามิต

3. การจัดซื้อจัดจ้าง					
3.7 การสืบราคาที่กำหนดว่าต้อง 3 รายขึ้นไปอาจไม่มีการสืบราคาจากผู้ประกอบการจริง	1	1 (I3)	1X1=1 สีเขียว (ต่ำ)	1. อบรมและให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับจริยธรรมจรรยาบรรณของผู้ปฏิบัติงาน 2. เผยแพร่ความรู้ทางด้านกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวกับการทุจริต	คณะทำงาน ITA / บค. / พส.
3.8 ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างแบบผิตประเภท	1	2 (I3)	1X2=2 สีเขียว (ต่ำ)	1. อบรมและให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับจริยธรรมจรรยาบรรณของผู้ปฏิบัติงาน 2. เผยแพร่ความรู้ทางด้านกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวกับการทุจริต 3. อบรมและให้ความรู้ความเข้าใจกับผู้เกี่ยวข้องในระเบียบการจัดซื้อจัดจ้างที่ถูกต้อง	คณะทำงาน ITA / บค. / พส.
3.9 มีการเลือกใช้วิธีจัดซื้อจัดจ้างเพื่อเอื้อประโยชน์ให้แก่ผู้ขาย	1	1 (I1)	1X1=1 สีเขียว (ต่ำ)	1. อบรมและให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับจริยธรรมจรรยาบรรณของผู้ปฏิบัติงาน 2. เผยแพร่ความรู้ทางด้านกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวกับการทุจริต	คณะทำงาน ITA / บค. / พส.
3.10 มีเจตนาในการแบ่งซื้อแบ่งจ้าง โดยไม่มีเหตุผลความจำเป็น เพื่อให้วิธีการซื้อหรือจ้างหรืออำนาจในการสั่งซื้อ สั่งจ้างเปลี่ยนแปลงไป	1	2 (I2)	1X2=2 สีเขียว (ต่ำ)	1. อบรมและให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับจริยธรรมจรรยาบรรณของผู้ปฏิบัติงาน 2. เผยแพร่ความรู้ทางด้านกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวกับการทุจริต	คณะทำงาน ITA / บค. / พส.
3.11 มีการรับสินบน/สินน้ำใจ (Kick Backs) จากลูกค้า เพื่อเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ขาย	1	1 (I3)	1X1=1 สีเขียว (ต่ำ)	1. อบรมและให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับจริยธรรมจรรยาบรรณของผู้ปฏิบัติงาน 2. เผยแพร่ความรู้ทางด้านกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวกับการทุจริต	คณะทำงาน ITA / บค. / พส.
3.12 คณะกรรมการฯ หรือเจ้าหน้าที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับบริษัทผู้ขาย	1	1 (I1)	1X1=1 สีเขียว (ต่ำ)	1. อบรมและให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับจริยธรรมจรรยาบรรณของผู้ปฏิบัติงาน 2. เผยแพร่ความรู้ทางด้านกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวกับการทุจริต	คณะทำงาน ITA / บค. / พส.
3.13 การจัดซื้อจัดจ้างมีผลประโยชน์ร่วมกันกับบริษัทหรือบุคคลอื่น	1	3 (I3)	1X3=3 สีเขียว (ต่ำ)	1. อบรมและให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับจริยธรรมจรรยาบรรณของผู้ปฏิบัติงาน 2. เผยแพร่ความรู้ทางด้านกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวกับการทุจริต	คณะทำงาน ITA / บค. / พส.

4. การบริหารงานบุคคล					
4.1 การใช้อำนาจหน้าที่ในการเรียกรับสินบนจากผู้สมัครงาน	1	3 (I3)	1X3=3 สีเขียว (ต่ำ)	1. แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการคัดเลือกและสรรหาบุคลากร เพื่อดำเนินการคัดเลือกและสรรหาพนักงาน 2. ตรวจสอบคุณสมบัติผู้สมัครและดำเนินการกระบวนการสรรหาอย่างโปร่งใส 3. เผยแพร่ความรู้ทางด้านกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการทุจริต 4. อบรมและให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับจริยธรรมจรรยาบรรณของผู้ปฏิบัติงาน	คณะทำงาน ITA / บค.
4.2 การเรียก รับสินบนเพื่อแลกกับความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน	1	3 (I3)	1X3=3 สีเขียว (ต่ำ)	1. กำหนด/ทบทวนนโยบาย มาตรการ และแนวปฏิบัติเพื่อป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์ 2. เผยแพร่ความรู้ทางด้านกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการทุจริต	คณะทำงาน ITA / บค.
4.3 การตรวจสอบและสอบทานความถูกต้องในการเบิกจ่ายเงินค่าตอบแทนและสวัสดิการต่าง ๆ	1	3 (I2)	1X3=3 สีเขียว (ต่ำ)	1. กำหนด/ทบทวนนโยบาย มาตรการ และแนวปฏิบัติเพื่อป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์ 2. เผยแพร่ความรู้ทางด้านกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการทุจริต 3. เผยแพร่ความรู้ทางด้าน กฎ ระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการเบิกจ่ายเงินค่าตอบแทนและสวัสดิการต่าง ๆ 4. อบรมและให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับจริยธรรมจรรยาบรรณของผู้ปฏิบัติงาน	คณะทำงาน ITA / บค. / กง.

11. แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

จากการประเมินความเสี่ยงการทุจริตประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานขององค์การสุราฯ ประกอบด้วยประเด็น ได้แก่ 1) การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.2558 2) การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ 4) การจัดซื้อจัดจ้าง และ 5) การบริหารงานบุคคล พบประเด็นความเสี่ยงที่อยู่ในระดับปานกลาง จึงเห็นควรนำเสนอความเสี่ยงการทุจริตขององค์การสุราฯ การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต และแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ดังนี้